

גבורה ומוות – הומור שחור בשירי פולקלור של חיילים ישראלים

***חיה מילוא**

תקציר

שירי פולקלור של חיילים ישראלים העוסקים במוות במלחמה הם שירים פרודיים המתנגחים עם המסרים ההרואיים של שירי המלחמות מן הזמר העברי. האסטרטגיה המרכזית להתמודדות עם המוות בשירי הפולקלור של החיילים הינה אסטרטגיה של הומור: המוות ההרואי הנשגב והקורבן הלאומי המרומם המופיעים בזמר הפופולארי עוברים תהליך של הנמכה והגחכה הנוצר כתוצאה מהיפוך המשמעות של השיר המקורי. השירים הממחישים את המוות באמצעות תיאור הריסוק והפירוק של הגוף המטריאלי של הלוחם, משמשים כאלמנט חתרני של מחאה הפועל כנגד אלמנט ההשתקה וההשקטה של המוות באתוס הלאומי. כמו כן הם משמשים כאסטרטגיה של התמודדות עם פחד המוות הנוכח באופן ממשי במציאות חייהם של הלוחמים הצעירים.

מילות מפתח: פולקלור, פרודיה, גבורה, מחאה, זמר עברי.

* **ד"ר חיה מילוא**, החוג לספרות – התמחות פולקלור- אוניברסיטת חיפה, מכללת אחווה ומכללת עמק יזרעאל.
hmilo@staff.haifa.ac.il